

Lerarentekort? Regio's delen succesaanpakken!

Succesvolle aanpakken voor kwantitatieve en kwalitatieve lerarentekorten in het vo

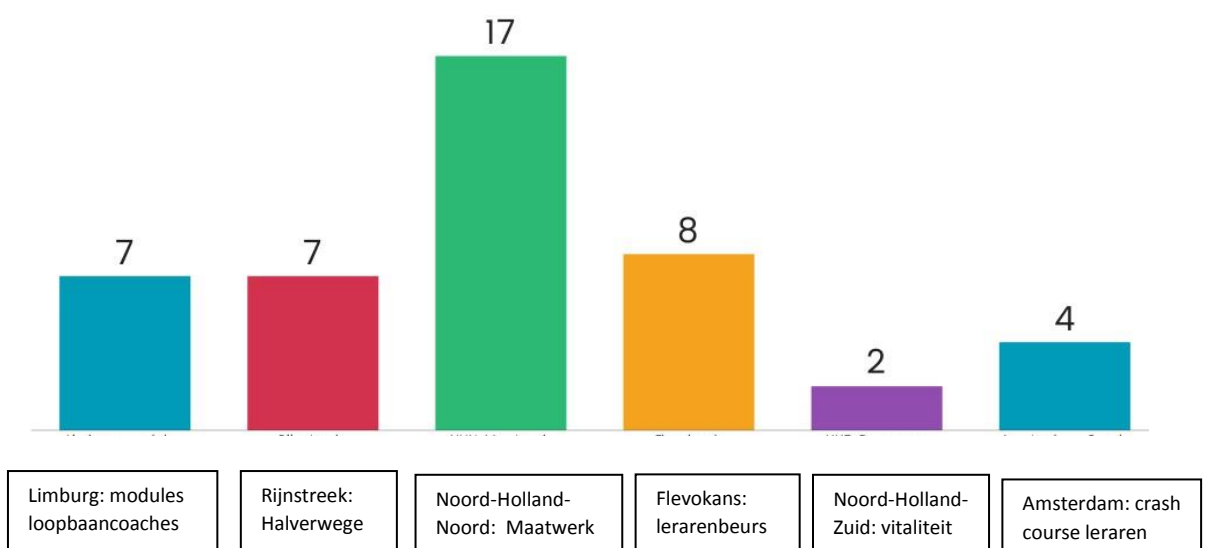
In de periode 2012 tot en met 2017 hebben 13 zogenoemde knelpuntregio's in het voortgezet onderwijs projecten uitgevoerd om de verwachte kwantitatieve en kwalitatieve lerarentekorten in deze regio's te helpen aanpakken. Met subsidie van het ministerie van OCW zijn de regio's uitgenodigd om vanuit de ervaren vraag en behoefte een gevarieerd programma te ontwikkelen en uit te voeren. De maatregelen worden momenteel geëvalueerd door het onderzoeksbureau Ecorys. Ecorys legt de bevindingen per regio vast in een fact sheet en sluit af met een overkoepelende eindrapportage. De eindrapportage komt begin januari 2018 beschikbaar, omdat enkele regionale programma's nog tot eind 2017 doorlopen.

Op 19 januari 2017 vond de afsluitende kennisdelingsbijeenkomst van deze knelpuntregio's plaats. Elke regio heeft hier de meest succesvolle aanpak of het project dat de meeste impact in de regio had, gepresenteerd. De presentaties zijn te vinden op <http://www.voion.nl/publicaties/kennisdeling-knelpuntregios-onderwijsarbeidsmarkt>.

In dit verslag leest u meer over de projecten en de kennisdelingsbijeenkomst. Heeft u als school of schoolbestuur te maken met kwantitatieve of kwalitatieve lerarentekorten en bent u geïnteresseerd zijn in deze aanpakken? Aan het eind van het document staat hoe u in contact kan komen met de regio's, die deze projecten hebben uitgevoerd.

De kennisdeling vond plaats in twee rondes. In de eerste ronde hadden de presentaties vooral betrekking op vitaliteit, loopbaancoaches en maatwerk in opleiden.

Welke aanpak spreekt het meest aan om bij huidige vraagstukken (breder) toe te passen?

maatwerk erkend wordt en meer flexibel aanbod zal worden ontwikkeld. De oproep aan de lerarenopleidingen is om hierin vooral van elkaar te leren!

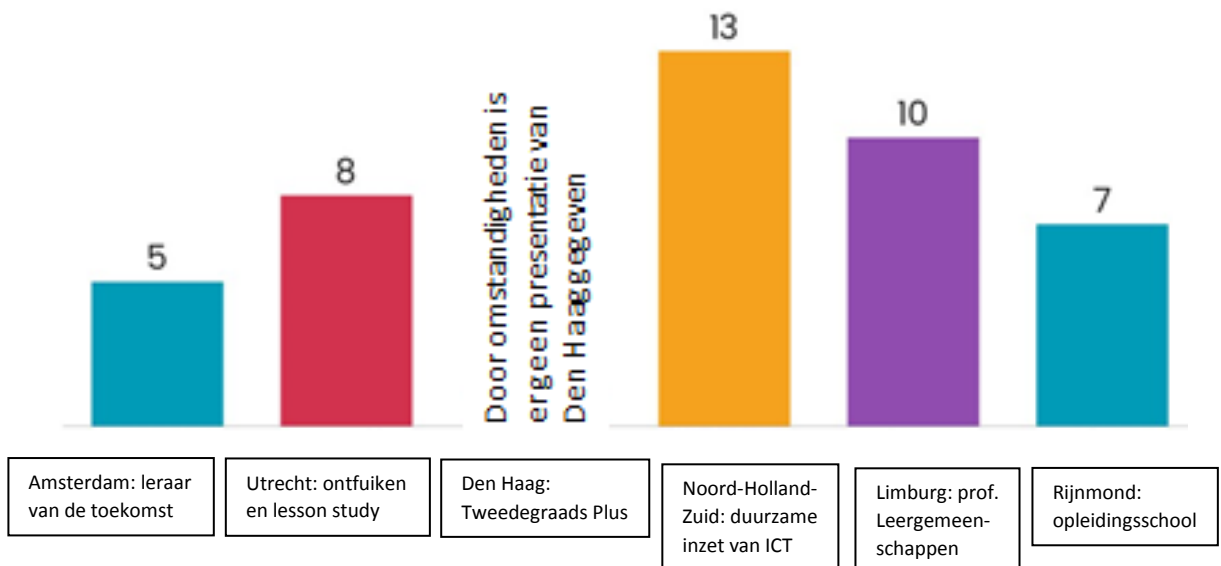
De meerwaarde van regionale samenwerking (zoals in de knelpuntregioprojecten) is dat scholen hun vragen samen bespreken en beter kunnen formuleren voor de lerarenopleidingen. Een voorbeeld is de ontwikkeling van modules digitale didactiek (Rijnmond, Rijnstreek, Rotterdam). In eerste instantie zijn die modules ontwikkeld met de Hogeschool Utrecht. Nu is daar ook de Hogeschool Rotterdam bij aangesloten om flexibel aanbod te ontwikkelen. Alle regio's beamen dat een gepersonaliseerde aanpak sowieso de aanpak van de toekomst is. Interessante ontwikkeling is dat opleidingsscholen een breekijzer kunnen vormen voor meer maatwerk.

Een projectleider benadrukt nog eens de verantwoordelijkheid van een lokale lerarenopleiding voor de regionale arbeidsmarkt. Daarin is de samenwerking tussen scholen en lerarenopleiding cruciaal, de *mate van samenwerking* bepaalt de effectiviteit van aanpakken rondom knelpunten op de regionale arbeidsmarkt op dit terrein.

Een mooie conclusie van deze dialoog is dat het gebruikersperspectief centraal staat in de gehoorde voorbeeldprojecten en het gevoerde gesprek.

In de tweede ronde gingen de aanpakken vooral over professionalisering, verbreden van loopbaanperspectieven en slimme inzet van ICT.

Welke aanpak spreekt het meest aan om bij huidige vraagstukken (breder) toe te passen?

Welke randvoorwaarden zijn essentieel?

Een volgend onderwerp van gesprek was de **samenwerking tussen regio's**. Er zijn meerdere regio's die de handen ineen hebben geslagen (in het westen en oosten van het land) of van elkaar geleerd hebben en aanpakken aangepast hebben voor hun eigen regio. Juist de schaalgrootte maakte dat die samenwerking goed kon werken.

Aan de andere kant geeft een projectleider aan dat kennisdeling in zijn school al lastig is, kennisdeling in een bestuur een stapje ingewikkelder en kennisdeling tussen regio's nog lastiger is.

Tussen de programmaleiders van de knelpuntregio's heeft wel op onderdelen kennisdeling plaatsgevonden, bijvoorbeeld op het thema inductie, of op aanpak van een regionaal programma. Het DNA van de regio moet wel in het oog worden gehouden, one size fits all-aanpakken zullen niet werken, omdat in elke regio de aard van de samenwerking en de behoeftes van de scholen anders zijn. Vind elkaar op thema's en werk het in een eigen proces in de regio uit. Ook hier is de belangrijkste boodschap om de ontwikkeling vanuit de behoeftes van de regio te laten ontstaan.

Een andere insteek is de roep om een meer zakelijke aanpak of business case. Die kan besturen helpen om de middelen vrij te maken om de aanpak van knelpunten samen op te pakken en te continueren.

Voor het vervolg en de borging is vooral de randvoorwaarde van een sterke samenwerkingsstructuur in de regio belangrijk. In regio's waar afgelopen jaren geen knelpuntregiogelden zijn ingezet, merken regioadviseurs dat een dergelijke structuur mist. Een gezamenlijke mindset of bredere visie op een regionale aanpak is dan lastiger te organiseren.

Infrastructuurgelden om als vliegwiel te fungeren en regie op de samenwerking te voeren, zijn een belangrijke motor voor een structurele aanpak van knelpunten op de regionale arbeidsmarkten.

De presentaties van alle regio's, de fact sheets van de knelpuntregio's (zodra gereed) en de presentatie van Ecorys zijn te vinden op <http://www.voion.nl/publicaties/kennisdeling-knelpuntregios-onderwijsarbeidsmarkt>. Bent u geïnteresseerd in één van de projecten dan kunt u voor meer informatie contact opnemen met Voion via de [regiocoördinatoren](#). Zij kunnen u in contact brengen met de regio's die de projecten hebben uitgevoerd.